

Minifestiwal kulturalny z okazji 450-lecia istnienia sołectwa Bystra

28 sierpnia br. odbył się Minifestiwal kulturalny z okazji 450-lecia istnienia sołectwa Bystra w Gminie Wilkowice. Wziął w nim udział sześć zespołów ludowych z terenu Lokalnej Grupy Działania „Ziemia Bielska”.

Jako pierwszy na scenie za Domem Strażaka w Bystrej pojawił się Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Rybarzowice”, który zaprezentował program oparty na przekazach poprzednich pokoleń. Jest on nierozzerwalnie związany z własnym regionem, ponieważ mimo sąsiedztwa Szczyrku, teren ten posiada folklor odrębny od góralskiego. Różnice widać nie tylko w strojach. W Rybarzowicach oraz pobliskich Buczkowicach, Godziszce i Mesznej przed stu laty bawiono się, tańczono i śpiewano inaczej, bo też inny charakter miało tutaj życie.

Następnie wystąpił Zespół Regionalny „Bierowianie”, którego program stanowią pieśni i tańce regionu Beskidu Śląskiego – okolic granicznego miasta Cieszyn. W części tej mężczyźni tańczą w ciemnych kamizelkach i spodniach oraz wysokich butach, natomiast kobiety w stonowanych kolorystycznie ubiorach, zwanych letnikami, przestłoniętych żakardowymi przepaskami, na głowach mają koronkowe czepce i również żakardowe chusty. Program ów to tańce o zmiennych krokach, począwszy od chodzonego, poprzez podskoki i wirowania, a kończąc na popularnym w tym regionie kroku polki.

Kolejno mieliśmy okazję zobaczyć Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Wilamowice”, który jest najstarszym zespołem kultywującym tradycje miasta Wilamowice. Ich program oparty jest na ciągle żywych w Wilamowicach obrzędach i zwyczajach ludowych. Najbarwniejszy z nich jest taniec oparty na zwyczaju Śmiergustów – odwiedzaniu domów panien w nocy z Niedzieli Wielkanocnej na Poniedziałek Wielkanocny przez grupę kawalerów w kolorowych strojach

ukrywających swe tożsamości pod maskami. Zespół w swym repertuarze rekonstruuje również obrzęd Wilamowskiego Wesela. Najbardziej charakterystycznym tańcem jest FIL. Składa się on z kilku części i opiera się na starych wilamowskich melodiach – „ån šrejt weter”, „Ny šyk mih”, „Måkjå måj”. Poszczególne fragmenty tańca polegają na naśladowaniu czynności wykonywanych przez kowala, szewca, prądkę i kosiarza podczas ich pracy.

Następnie wystąpił Zespół Regionalny Pieśni i Tańca „Dudoski”, który w swoim repertuarze zaprezentował pieśni i tańce górali Beskidu Żywieckiego oraz Skalnego Podhala, a zaraz po nim zatańczyli członkowie Zespołu Pieśni i Tańca „Kozianie”, którzy w swojej prezentacji przedstawili tańce i pieśni laskie, typowe dla Kóz i okolic, takie jak „chodzony”, „szewc”, „ptoszek”, „mietlorz” czy „piwko”.

Na zakończenie festiwalu na scenie zaprezentowała się najmłodsza grupa z Zespołu Pieśni i Tańca (Mała) „Ziemia Beskidzka”. Zespół powstał w 2013 r., żeby promować i szerzyć szeroko rozumianą kulturę i tradycję ludową naszego regionu. Obecny repertuar prezentuje tradycje i tańce górali żywieckich, takie jak: koło, obyrtka, siustany, koń i hajduk. Od listopada 2017 r. zespół rozpoczął naukę nowego układu tanecznego – tańce laskie. ZPiT posiada 2 grupy: młodszą, składającą się z dzieci w wieku od 4 do 11 lat, która występowała podczas festiwalu, oraz starszą, od 12 lat wzwyż. Pierwszy oficjalny występ zespołu miał miejsce 6 lutego 2014 r. w Bielsku-Białej, podczas promocji „Śpiewnika Karpackiego” autorstwa Władysława Motyki. Zespół zagrał ponad 230 oficjalnych koncertów, m.in. na Tygodniu Kultury Beskidzkiej, na Mazurskich Spotkaniach z Folklorem, na XXXVIII Międzynarodowym Jarmarku Folkloru w Węgorzewie oraz Festiwalu Kultur Pogranicza „Karpackie Klimaty”, występował m.in. w Świnoujściu, Morawicy, Spytkowicach, Nowym Targu, Poroninie, Kościelisku oraz w wielu miastach i miejscowościach województwa śląskiego. Zespół miał okazję występować również za granicą, m.in. na Węgrzech, Słowacji i Czechach. Obecnie w zespole tańczy i śpiewa 77 osób.

Organizacja „Minifestiwalu kulturalnego z okazji 450-lecia istnienia Bystrej” była możliwa dzięki dofinansowaniu projektu w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie, za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania „Ziemia Bielska”. Dzięki pozyskanym przez Stowarzyszenie Miłośników Beskidzkiej Ziemi środkom finansowym każdy z zespołów otrzymał okolicznościową tabliczkę pamiątkową, wydano ulotkę promocyjną, a także zapewniono dla wszystkich występujących grup ciepły posiłek.

Autor: Agnieszka Rusin – Wiceprezes Zarządu Stowarzyszenia Kulturalnego Miłośników Beskidzkiej Ziemi

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”